

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN GARO PAYLAN'NIN
TBMM 7/15630 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın, Mart 2019'da inşaat faaliyetlerine başlama izni verdiği Kirazlı Altın Madeni Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar kamuoyunun yoğun tepkisiyle karşılaşmıştır. Yurttaşların ve ekoloji alanında çalışan sivil toplum örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen bölgede proje çalışmalarına devam edilmektedir.

Kazdağları ve bölgenin genel ekolojik dengesi adına büyük bir “katliam” olarak nitelenen proje ile siyanürlü altın madenciliği yapılmak istenmektedir. Proje için 10 yıl önce hazırlandığı iddia edilen ÇED raporunda 45.650 adet kadar, doğada “yıkım” anlamına gelecek sayıda, ağacın kesilmesine izin verilmiştir. Dahası proje kapsamında, ÇED raporuna aykırı biçimde, bu miktarın dahi 4 kat üstüne çıkılarak 195.000 adet ağaç kesimi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu kesim çalışmalarında gerçekleşen “traşlama” ve ortaya çıkan doğal tahribat, görüntüler aracılığıyla kamuoyuna yansımıştır. Ayrıca, proje kapsamında tonlarca siyanürün kullanılacak olması da kamuoyunda halk sağlığı bakımından ciddi tepkilere neden olmaktadır. Bilim insanları ve ilgili çevre örgütleri, bölgede gerçekleşmesi planlanan siyanürlü altın madenciliğinin, 180 bin insanın tek su kaynağı olan Atikhisar Barajı ile aynı su havzasında yapılacağını belirtmektedir. Bu projenin, dünyada sadece Türkiye'de yaşayan 7 bitki türünün yaşam alanı üzerine kurulacağı ve proje kapsamında kullanılacak tonlarca siyanürle birlikte, arsenik gibi ağır metallerin de ortaya çıkacağı ve bunun doğayı, yer altı sularını ve tarım alanlarını etkileyeceği yönündeki endişeler dile getirilmekte, yetkililer projenin iptaline çağrılmaktadır. Bu bağlamda;

1-Ormanı meydana getiren her bir ağacın on yıllar içinde yetişkin hale geldiği, doğaya ve canlı yaşamına olan katkıları hesaba katıldığında, bu canlılığa son veren altın veya herhangi türden maden çıkarma çalışmasının yapılmasında nasıl bir kamu yararı bulunmaktadır?

2-Kirazlı Altın Madeni Projesi çalışmaları kapsamında, ÇED raporuna aykırı olacak şekilde 195 bin ağacın kesildiği iddiaları doğru mudur? ÇED raporuna aykırı olarak ve hukuksal süreç devam ederken kesildiği iddia edilen ağaç sayısına dair bir araştırma yürütmekte misiniz?

3-Söz konusu proje için, hukuki süreç tamamlanmadan gayri sıhhi müessese ve işletme izni verildiği iddiaları gerçeği yansıtmakta mıdır?

4-Şirketlerin ÇED kararlarına uyup uymaması şirketlere yahut keyfiyete bağlı bir hal aldı ise, ÇED raporlarına salt hukuksal anlamda bir prosedür olarak mı gerek duyulmaktadır?

5-Maden projesinde kullanılacak olan tonlarca siyanür ve açığa çıkan başka ağır metallerin bölgenin tek içme, kullanma ve sulama kaynağı olan Atikhisar Barajı sularına karışma durumunda oluşabilecek halk sağlığı sorunları hesaba katılmış mıdır?

6-Kesilen ağaçların yanı sıra, bölge habitatında varolan kaç canlı türü zarar görmüş veya çalışmalardan etkilenmiştir? Hazırlanan ÇED raporunda bu yönde değerlendirmelere gerek görülmüş; yer verilmiş midir?

7-Çalışmaları hukuki sorumluluğuna aykırı biçimde yürüttüğü iddia edilen proje sahibi şirkete bir yaptırım uygulanacak mıdır? Bu proje iptal edilecek midir?

CEVAPLAR:

Sözkonusu ÇED Olumlu kararı Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği hükümleri ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tesis edilmiş, projenin çevresel etkileri mevzuata uygun olarak değerlendirilmiştir. Proje ile ilgili olarak sürdürülen ÇED sürecinde yeralan ilgili uzman kurum ve kuruluşlar kendi görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında değerlendirme yaparak projenin nihai olmasında sakınca olmadığını bildirmişlerdir.

ÇED Olumlu kararına esas teşkil alanda nebati toprak sıyrılması kazı-dolgu işlemleri Doğu Biga Madencilik A.Ş. tarafından yapılmakta, Tarım ve Orman Bakanlığı'nca da ekonomik olarak değerlendirilen emvalin kesimi ve sahadan çıkarma işlemleri yapılmaktadır.

Projede açığa çıkacak atıklara ilişkin değerlendirme ve önlemler ÇED Raporunda yeralmaktadır. Projenin ÇED sürecinde Tarım ve Orman Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı üye olarak yer almış olup, projenin gerçekleştirilmesinde sakınca olmadığı yönünde görüşlerini bildirilmişlerdir. Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından 178,78 hektar ve 9,33 hektarlık saha teslimi yapılmıştır.

Projeye ilişkin ÇED sürecinde Flora-Fauna ile ilgili değerlendirmeler yeralmakta olup, ilgili olarak mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın olumlu görüşü alınmıştır.

ÇED Olumlu kararı verildikten sonra, gayri sıhhi müessese izni İçişleri Bakanlığı'ndan, işletme izni Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınan belgeler olup, ilgili Bakanlıklardan bilgi alınmasının daha doğru olacağı Bakanlığımızca değerlendirilmektedir.

